

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W LUBLINIE**
WSTII.4220.114.2021.BU

Chełm, dnia 7 grudnia 2021 r.

POSTANOWIENIE

Działając na podstawie:

- art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm.),
- art. 63, 64, 66 i 68 ust. 1 pkt 1, a także ust. 3 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2021 r., poz. 247 z późn. zm.- dalej zwana ustawą ooś),
- § 3 ust. 1 pkt 54 lit. b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839.),
- pism Wójta Gminy Dorohusk z dnia 1.10.2021 r. (data wpływu 6.10.2021 r.), znak: ROŚ 6220/6/2021 r. oraz z dnia 15.11.2021 r. (data wpływu: 18.11.2021 r.), znak: jw.,
po przeanalizowaniu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z załącznikami, w tym kartą informacyjną przedsięwzięcia (kip), złożonego przez przedstawiciela inwestora: Pana Piotra Czajkowskiego Enpower Dorohusk Sp. z o. o., ul. Józefa Madalińskiego 23A lok. 26, 02-513 Warszawa

wyrażam opinię, że

- I. Dla planowanego przedsięwzięcia pn.: „Budowa elektrowni słonecznej „DOROHUSK PV II” o mocy do 160 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą gmina Dorohusk”, istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.
- II. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, winien odpowiadać wymogom art. 66 ww. ustawy z dnia 3 października 2008 r.

W przygotowanym raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko należy uwzględnić w szczególności następujące zagadnienia:

1. Przedstawić opis elementów przyrodniczych środowiska objętych zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko, wskazanie potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze oraz możliwych rozwiązań chroniących, w tym:
 - a) inwentaryzacja przyrodnicza terenu inwestycji wraz z terenem jej oddziaływania,

- b) inwentaryzacja przyrodnicza powinna zawierać pełne rozpoznanie gatunków oraz siedlisk przyrodniczych występujących na terenie planowanej inwestycji, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych wyginięciem oraz siedlisk chronionych. Rozpoznanie składu gatunkowego zwierząt należy prowadzić w okresie pełnego roku. Szczególny nacisk należy położyć na rozpoznanie awifauny;
 - c) należy przedstawić opis zastosowanych metodyk inwentaryzacji przyrodniczej,
 - d) wyniki przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej należy przedstawić w formie kartograficznej w skali odpowiadającej przedmiotowi i szczegółowości analizowanych w raporcie zagadnień,
 - e) przyjęte metodyki inwentaryzacji przyrodniczej (stanu „0”) powinny umożliwić powiązanie otrzymanych wyników z wynikami monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na etapie jego eksploatacji.
2. Przedstawić opis elementów środowiska i funkcji ekologicznych objętych zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko, opis oddziaływań negatywnych oraz możliwych rozwiązań chroniących, w tym w odniesieniu do elementów środowiska chronionych na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1098), a w szczególności w odniesieniu do:
- a) celów i przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Chełmskie Torfowiska Węglanowe PLB060002 na etapie realizacji, funkcjonowania i likwidacji, w tym na:
 - stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
 - gatunki, dla których został wyznaczony obszar Natura 2000,
 - integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami;
 - b) gatunków chronionych, w tym objętych ochroną strefową i wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, a w szczególności orlika krzykliwego i bociana czarnego, dla których teren inwestycji oraz obszar objęty oddziaływaniem projektowanej elektrowni fotowoltaicznej ma znaczenie jako siedlisko, żerowisko lub korytarz migracyjny;
 - c) innych chronionych gatunków zwierząt, roślin, grzybów objętych ochroną na podstawie ww. ustawy o ochronie przyrody, a także na gatunki roślin i zwierząt z Załącznika I i II Dyrektywy Rady 92/43/EWG;
- wraz ze szczegółowym uzasadnieniem przyjętych wniosków (pkt 2 a, b i c).
3. Propozycja monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia może zostać zawężona do etapu eksploatacji przedsięwzięcia. Zakres monitoringu może zostać ograniczony wyłącznie do siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt oraz ciągłości korytarzy ekologicznych.
4. Analizując wpływ na funkcjonowanie obszarów Natura 2000 należy uwzględnić oddziaływania skumulowane związane z usytuowaniem podobnych obiektów w obrębie korytarzy ekologicznych istotnych dla populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej, w tym także dla zachowania spójności obszarów Natura 2000, położonych w promieniu 20 km od planowanego przedsięwzięcia. Miejsca lokalizacji farm fotowoltaicznych zrealizowanych bądź planowanych do realizacji należy przedstawić

w formie danych przestrzennych (pliki *.shp) lub na mapach w skali nie mniejszej niż 1:50 000.

5. Przedstawić rozpoznanie i opis oddziaływania planowanej inwestycji na krajobraz, w tym krajobraz kulturowy w strefie do 2 km od granic planowanej farmy, z uwzględnieniem punktów widokowych, przedpól ekspozycji i osi widokowych w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz przeprowadzić analizę oddziaływania widokowego z ww. elementów, w tym na usytuowany w sąsiedztwie ChOChK wraz ze szczegółowym uzasadnieniem przyjętych wniosków.
6. Należy zaproponować rozwiązania ograniczające oddziaływanie inwestycji na krajobraz ChOChK. Do możliwych rozwiązań należy przede wszystkim wprowadzenie nasadzeń drzew i krzewów z wykorzystaniem gatunków rodzimych.
7. Analizując wpływ na krajobraz należy uwzględnić oddziaływania skumulowane związane z funkcjonowaniem innych farm fotowoltaicznych zrealizowanych bądź przewidzianych do realizacji na terenie ww. obszarów chronionych oraz zlokalizowanych w buforze 2 km od jego granicy. Miejsca lokalizacji farm fotowoltaicznych zrealizowanych bądź planowanych do realizacji należy przedstawić w formie danych przestrzennych (pliki *.shp) lub na mapach w skali nie mniejszej niż 1:10 000.
8. Ocena wpływu realizacji przedsięwzięcia na funkcjonowanie korytarza ekologicznego GKW-4A Dolina Środkowego Bugu.
9. Opisać i przeanalizować warunki wodno-gruntowe na terenie planowanej inwestycji oraz sposób posadowienia i montażu paneli fotowoltaicznych wraz z niezbędną infrastrukturą uwzględniając fakt, iż obszar objęty zakresem planowanego przedsięwzięcia stanowi w znacznej części tereny z licznie występującymi rowami melioracyjnymi, śródpolnymi oczkami wodnymi i ciekami wodnymi oraz licznymi zadrzewieniami i zakrzaczeniami.
10. Dokonać identyfikacji Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych oraz analizy wpływu planowanej inwestycji na spełnienie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, w wyniku realizacji planowanego przedsięwzięcia, określonych w Ramowej Dyrektywie Wodnej, dziale III ustawy Prawo wodne i w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r., poz. 1911 z późn. zm.). Przedstawić również propozycję działań minimalizujących oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na stan jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.
11. Podać rodzaje oraz przewidywane ilości wytwarzanych odpadów na etapie realizacji, eksploatacji i likwidacji inwestycji z określeniem ich kodów na podstawie rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. poz. 10). Przedstawić dalszy sposób zagospodarowania odpadów z uwzględnieniem: miejsca i sposobu magazynowania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania zgodnie z obowiązującą ustawą o odpadach. Szczegółowej analizie należy poddać możliwe do zastosowania technologie utylizacji zużytych paneli fotowoltaicznych.
12. Opis technologiczny planowanego przedsięwzięcia uwzględniający poszczególne jego elementy wraz z przedstawieniem ich w formie graficznej.
13. Wskazać metody usuwania z terenu farmy zbędnej roślinności oraz zagospodarowania potencjalnie pozyskanej biomasy.

14. Dokonać analizy skutków czasowego i trwałego wyłączenia gruntów z użytkowania rolnego wraz z podaniem propozycji działań ograniczających negatywne oddziaływanie w tym zakresie.
15. Przedstawić opis analizowanych wariantów, w tym: wariantu proponowanego oraz racjonalnego wariantu alternatywnego; wariantu najkorzystniejszego dla środowiska wraz z uzasadnieniem wyboru. Należy określić przewidywane oddziaływanie na środowisko analizowanych wariantów. Należy przedstawić uzasadnienie proponowanego wariantu, ze wskazaniem jego oddziaływania na środowisko, w szczególności na rośliny, zwierzęta, grzyby i siedliska przyrodnicze oraz oddziaływanie na ludzi.
16. Jako wariant alternatywny należy przeanalizować budowę farmy fotowoltaicznej bez ogrodzenia. Analizy powinny obejmować przede wszystkim uwarunkowania prawne wynikające z obowiązku zapewnienia bezpieczeństwa osobom postronnym.
17. Analiza wariantowa powinna obejmować także sposób sytuowania paneli fotowoltaicznych. Należy zaproponować rozmieszczenie, które ograniczy działanie odbłaskowych powierzchni paneli fotowoltaicznych jako przynęty dla przelatujących ptaków, imitującej powierzchnię wody. Możliwe rozwiązania mogą obejmować np.: zastosowanie odpowiednio szerokich pasów zieleni pomiędzy panelami, rezygnację z sytuowania paneli w równoległych rzędach.
18. Opis oddziaływań skumulowanych planowanej inwestycji z innymi przedsięwzięciami o takiej samej lub podobnej działalności (zarówno istniejącymi jak i planowanymi na terenie gminy Dorohusk, w tym planowanej farmy fotowoltaicznej Dorohusk PV I o mocy do 150 MW oraz Dorohusk PV III o mocy do 25 MW) w kontekście wpływu na środowisko (w tym zwłaszcza na krajobraz, środowisko przyrodnicze i ludzi) oraz propozycje metod przeciwdziałania oddziaływaniom skumulowanym.
19. Przeprowadzić analizę możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem.
20. Przedstawić informację o sposobie rekultywacji terenu po usunięciu planowanej instalacji fotowoltaicznej.

Uzasadnienie

Do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie (RDOŚ w Lublinie) wpłynęło pismo Wójta Gminy Dorohusk z dnia 1.10.2021 r., znak: ROŚ 6220/6/2021 r. z prośbą o wyrażenie opinii w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia pn.: „Budowa elektrowni słonecznej „DOROHUSK PV II” o mocy do 160 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą gmina Dorohusk”. Do pisma Wójta Gminy Dorohusk dołączono następujące dokumenty: wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, potwierdzony za zgodność z oryginałem, zaświadczenie Wójta Gminy Dorohusk z dnia 31.06.2021 r., znak: GP.6727.101.2021, iż Gmina Dorohusk nie posiada aktualnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działek objętych przedmiotową inwestycją. Z przedłożonego zaświadczenia wynika również, iż część działek, na których realizowana będzie przedmiotowa inwestycja objęta jest zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z załączonym do dokumentacji, uzupełnionym oświadczeniem wnioskodawca tj. Enpower Dorohusk Sp. z o. o., ul. Antoniego Józefa Madalińskiego 23A lok. 26, 02-513 Warszawa, nie jest podmiotem zależnym od jednostki samorządu terytorialnego.

RDOŚ w Lublinie pismem z dnia 18.10.2021 r., znak: WSTII.4220.114.2021.BU wezwał Wójta Gminy Dorohusk do uzupełnienia braków formalnych w przedłożonej dokumentacji, w tym m.in. do przedłożenia wypisu i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony albo informacji o jego braku dla części działek, na których realizowana będzie przedmiotowa inwestycja.

Wójt Gminy Dorohusk pismem z dnia 15.11.2021 r., znak: ROŚ 6220/6/2021 uzupełnił braki formalne w przedłożonej dokumentacji.

Wójt Gminy Dorohusk w przedłożonym wniosku zakwalifikował planowaną inwestycję do przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 54 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839).

Na podstawie zawartych w klp informacji, planowaną inwestycję należy zakwalifikować do przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 54 lit. b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839): tj.: „(...) *zabudowa systemami fotowoltaicznymi (...) wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 1 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a*”.

✗ Inwestycja usytuowana będzie na powierzchni do 196,5611 ha, na obszarze stanowiącym mozaikę siedlisk, w tym grunty orne, użytki zielone: łąki i pastwiska, nieużytki poprzecinane gęstą siecią rowów melioracyjnych oraz grunty zadrzewione i zakrzewione oraz cieki wodne. Zakres inwestycji obejmuje również drogi. Inwestycja usytuowana jest poza obszarami chronionymi na podstawie ww. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jednakże sąsiaduje z terenem Chełmskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Południowo-zachodnia część przedsięwzięcia znajduje się w bliskiej odległości względem obszaru Natura 2000- obszar specjalnej ochrony ptaków Chełmskie Torfowiska Węglanowe PLB060002. Południowo-wschodnia część planowanego przedsięwzięcia położona jest w sąsiedztwie terenów leśnych. Według opracowania Instytutu Badań Ssaków PAN w Białowieży (2012 r.) planowana inwestycja znajduje w obrębie korytarza ekologicznego pod nazwą GKW-4A Dolina Środkowego Bugu. Przez teren planowanej inwestycji przebiega ciek o nazwie Dopływ spod Pogranicza.

Analizując kwestię potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko, uwzględniono szczegółowe uwarunkowania wymienione w art. 63 ww. ustawy o oś dotyczące rodzaju i charakterystyki przedsięwzięcia, jego usytuowania z uwzględnieniem możliwego zagrożenia dla środowiska, a także rodzaju i skali możliwego oddziaływania.

Planowana inwestycja polegała będzie na budowie elektrowni fotowoltaicznej o łącznej mocy do 160 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie działek o numerach ewidencyjnych: 33/2, 5 obręb Majdan Skordowski, 73, 113, 40/1, 43, 60, 61/1, 62/6, 77/6, 46/2, 74/2, 85/1 obręb Puszeki, 40 obręb Stefanów, 279 obręb Skordiów, 64, 62, 63 obręb Pogranicze oraz części działek nr: 119 obręb Barbarówka, 10, 11, 3/16, 30, 36/1, 7, 8, 9/2, 35, 34/2 obręb Majdan Skordowski, 79 obręb Pogranicze, 47, 70, 73, 87, 92, 113, 110, 40/1, 40/2, 43, 46/2, 48/2, 49/2, 50/2, 51/2, 60, 60-1x, 61/1, 61/3, 62/5, 62/6, 62/7, 62/9, 63/2, 64/2, 65/2, 66/7, 67/2, 68/3, 69/1, 71/7, 71/9, 72/4, 74/2, 77/6, 78/4, 79/1, 81/2, 85/1, 86/2 obręb Puszeki, 276, 277, 280/1, 281, 282, 284, 285/7, 286/2, 287, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297 obręb Skordiów, 34/9, 37, 38 obręb Stefanów na terenie gminy Dorohusk. Łączna powierzchnia ww. działek wynosi 290,4115 ha, natomiast maksymalna powierzchnia zajęta pod przedmiotową inwestycję wynosi 196,5611 ha. Zadaniem planowanej instalacji

będzie produkcja energii elektrycznej przy wykorzystaniu energii promieniowania słonecznego. Przewidywana roczna produkcja energii wyniesie około 176 000 MWh.

Z informacji zawartych w kip wynika, iż planowana farma fotowoltaiczna składała się będzie z następujących elementów:

- konstrukcje stalowe wolnostojące wbijane do ziemi na głębokość do 2,5 m do montażu ogniw fotowoltaicznych;
- moduły fotowoltaiczne o mocy 400-800 kWp, których ilość będzie wynosiła od 200 000 szt. (moc paneli 800 kWp) do 400 000 szt. (moc paneli 400 kWp); panele zamontowane zostaną w kierunku południowymi nachylone do ziemi pod kątem od 10 do 36 stopni; wysokość panelu w rzucie bocznym wraz ze słupkiem nie przekroczy 5 m; odstępy pomiędzy stołami z panelami fotowoltaicznymi wyniosą od 3 do 10 m w zależności od kąta nachylenia modułów;
- inwertery (falowniki, przetwornice) do 15 sztuk na każdy 1 MW zainstalowanej mocy, zamontowane pod konstrukcją paneli lub jako wolnostojące zamontowane w stacjach kontenerowych;
- kontener stacji transformatorowej- dopuszcza się realizację 40 zespołów kontenerowych stacji transformatorowych w postaci jednego lub dwóch kontenerów o łącznych wymiarach nieprzekraczających wynikiem sumy powierzchni dwóch kontenerów; transformatory umieszczone zostaną w kontenerach;
- układy pomiarowo-rozliczeniowe;
- kontener techniczny (kontener o funkcji socjalnej, magazynowej itp.) docelowo na terenie elektrowni słonecznej zakłada się do 5 kontenerów technicznych, które pełniły będą funkcję magazynową oraz socjalną dla serwisantów instalacji,
- ogrodzenie o wysokość do 3,0 m wykonane z paneli metalowych, podwieszonych, wyposażonych w system monitoringowo-alarmowy.

Ponadto, jak wynika z przedłożonej kip w skład planowanej farmy fotowoltaicznej wejdą następujące elementy: drogi wewnętrzne, linie kablowe energetyczno-światłowodowe, przyłącza elektroenergetyczne, transformatory, magazyny energii i inne niezbędne elementy infrastruktury związane z budową i eksploatacją farmy fotowoltaicznej.

Pomiędzy sekcjami paneli planuje się wytyczyć niezbędne drogi wewnętrzne o szerokości do 4 m, umożliwiające dojazd do urządzeń, a także do 50 placów o powierzchni do 900 m² każdy, na których zostaną posadowione zespoły stacji transformatorowych i kontener techniczny.

Z przedłożonych w kip informacji wynika, iż teren działek przeznaczonych pod przedmiotową inwestycję aktualnie w większości użytkowany jest rolniczo. Przedsięwzięcie planowane jest do realizacji na obszarze występowania niskich klas bonitacyjnych tj. IV-VI. Grunty o wysokich klasach bonitacyjnych (I-III) oraz lasy zostały wyłączone z obszaru zainwestowania.

Teren przedmiotowej inwestycji posiada dostęp do dróg publicznych poprzez działki stanowiące drogi.

Przedmiotowa inwestycja została zaplanowana na terenach, gdzie nie występują większe obszary zabudowy mieszkaniowej. Jak wynika z kip, w otoczeniu planowanej inwestycji występuje rozproszona zabudowa zagrodowa. W bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej inwestor planuje wykonać nasadzenia roślinnością, mającą na celu zminimalizowanie oddziaływań na krajobraz.

Zakres planowanej inwestycji obejmuje: utwardzenie zjazdów na działki inwestycyjne z istniejących, publicznych dróg dojazdowych, budowę alei serwisowych, wewnętrznych, budowę placów montażowych i postojowych, budowę skręcanych ram podtrzymujących

ogniwa fotowoltaiczne oraz montaż ogniw fotowoltaicznych wraz z wymaganym oprzyrządowaniem zamontowanym pod panelami na stalowych konstrukcjach.

Z przedłożonych w klp informacji wynika również, iż przedmiotowa inwestycja związana będzie z wycinką drzew.

Z dokumentacji wynika, iż budowa planowanej farmy fotowoltaicznej może być realizowana etapowo. Ponadto, inwestor na terenie gminy Dorohusk planuje dodatkowo dwie elektrownie słoneczne o mocy: PV II do 150 MW i PV III do 25 MW, które mogą być realizowane w ramach jednej inwestycji.

Zgodnie z przedłożonymi przez Wójta Gminy Dorohusk zaświadczeniami z dnia 31.06.2021 r., znak: GP.6727.101.2021 oraz z dnia 28.10.2021 r., znak: GP.6727.198.2021 część działek inwestycyjnych objęta jest zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, uchwalonego Uchwałą Nr XXXIX/154/2009 Rady Gminy Dorohusk z dnia 30.04.2009 r. (Dz. Urz. Woj. Lub. nr 93 poz. 2174) w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gm. Dorohusk, dla trasy przebiegu projektowanej linii energetycznej 110kV Chełm-Dorohusk na terenie gminy Dorohusk-są to działki nr: 51/2 obręb Puszeki, 37 i 38 obręb Stefanów oraz Uchwałą Nr XXIV/119/2016 z dnia 08.11.2016 r. (Dz. Urz. Woj. Lub. poz. 5384)- są to działki nr: 40/1, 40/2 i 43 obręb Puszeki. Działki wskazane w zaświadczeniu Wójta Gminy Dorohusk z dnia 28.10.2021 r. zlokalizowane są w obszarze:

- tereny rolne pod napowietrzną linią energetyczną 110 kV,
- droga powiatowa klasy Z- zbiorcza,
- nowy przebieg osi napowietrznej linii energetycznej WN: 110 kV Chełm Cementownia-Dorohusk,
- granice obszaru objętego uchwałą, będące granicami pasa technologicznego ograniczonego użytkowania linii o szerokości 36 m,
- granica pasa technologicznego rzeczywistego oddziaływania linii 110 kV o szerokości 18 m.

Z powyższego wynika, iż zapisy ww. planów nie przewidują lokalizowania na ww. działkach instalacji fotowoltaicznych. Dlatego też istnieje duże prawdopodobieństwo, iż realizacja przedmiotowej inwestycji jest niezgodna z ww. zapisami mpzp na wyżej wskazanych działkach.

Lokalizacja planowanej inwestycji wskazuje, iż od strony północnej oraz południowo-zachodniej teren planowanej farmy fotowoltaicznej sąsiaduje bądź umiejscowiony jest w bardzo bliskiej odległości (około 60 m) względem granic Chełmskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, który chroniony jest na mocy przepisów ww. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody i funkcjonuje na podstawie rozporządzenia Wojewody Lubelskiego nr 49 z dnia 28 lutego 2006 r. w sprawie Chełmskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 69, poz. 1287).

Od strony zachodniej, w odległości około 0,4 km rozciąga się rozległy obszar torfowiskowy, chroniony na podstawie przepisów wspomnianej ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w ramach sieci Natura 2000 tj. obszar specjalnej ochrony ptaków Chełmskie Torfowiska Węglanowe PLB060002.

Jak wynika z wiedzy Organu (udział w postępowaniach zmierzających do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach) na terenie gminy Dorohusk istnieją bądź są planowane do realizacji inne farmy fotowoltaiczne. Ponadto, jak wynika z przedłożonej dokumentacji inwestor planuje dodatkowo na terenie gminy Dorohusk dwie wielkopowierzchniowe farmy o mocy do 150 MW i do 25 MW. Znaczne zagęszczenie tego

typu inwestycji na stosunkowo niedużym obszarze sprawia, iż planowane instalacje mogą stać się elementem, który w sposób istotny oddziaływał będzie na lokalny krajobraz, w tym odczucia estetyczne mieszkańców. Dlatego też w opracowanym raporcie o.o.s. należy przeprowadzić analizę przewidywanych oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na wartości krajobrazowe, w tym krajobraz kulturowy, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony punktów widokowych, przedpól ekspozycji i osi widokowych w rozumieniu ww. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz przeprowadzić analizę oddziaływania widokowego planowanej farmy fotowoltaicznej i infrastruktury towarzyszącej. Wyżej wymieniona analiza powinna zostać opracowana za pomocą metod uwzględniających współczesną wiedzę w dziedzinie analizy krajobrazu oraz dostosowanych do specyfiki terenu, na podstawie rzetelnego rozpoznania i pomiarów terenowych. Należy podkreślić, iż ze względu na przemysłowy charakter planowanej inwestycji oraz jego realizację na obszarze o funkcji rolniczej przedmiotowa instalacja będzie stanowić element dysharmonijny, kłócący się z lokalnym krajobrazem. Przeprowadzona analiza powinna uwzględnić również fakt, iż planowana inwestycja usytuowana będzie w sąsiedztwie ChOChK. W przygotowanym raporcie należy zatem ocenić wpływ planowanej inwestycji na krajobraz ChOChK, jak również na utrzymanie spójności sieci obszarów chronionych i łączności między obszarami.

Należy zaznaczyć, iż ChOChK to obszar, który obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Ponadto, analiza dotycząca oddziaływania przedmiotowej inwestycji na krajobraz powinna uwzględnić planowane, realizowane i zrealizowane instalacje fotowoltaiczne, na obszarze do 2 km od granic planowanej farmy, w tym m.in. farmy planowane przez inwestora na terenie gminy Dorohusk.

Planowana inwestycja usytuowana będzie również w bliskiej odległości (ok. 400 m) od granic obszaru Natura 2000 Chełmskie Torfowiska Węglanowe PLB060002.

Ostoja Chełmskie Torfowiska Węglanowe PLB060002 obejmuje kompleks 5 torfowisk niskich typu węglanowego. Geneza tych torfowisk związana jest z powstaniem, w wyniku procesów krasowych, zagłębień terenu, w których gromadziła się materia organiczna i materiały organiczne. Torfowiska te są zasilane wyłącznie przez wodę pochodzącą z opadów atmosferycznych. Szczególną rolę w tworzeniu torfowisk należy przypisać jednej roślinie - kłoci wiechowatej, która porasta znaczną część obszaru (ok. 50%). W krajobrazie ostoi ważną rolę odgrywają tzw. grądziki, czyli porośnięte lasem lub murawami ciepłolubnymi, kredowe wywyższenia terenu. To na nich można spotkać niewielkie płyty lasów typu dąbrowy świetlistej, która prawdopodobnie jest zbiorowiskiem pierwotnym dla tego siedliska. Zdecydowana większość powierzchni ostoi poprzecinana jest rowami melioracyjnymi. Występują tu również liczne oczka wodne. Obszar uznawany jest za ważną ostoję ptaków o randze europejskiej. W ostoi odnotowano 142 gatunki ptaków, w tym 110 lęgowych i 10 prawdopodobnie lęgowych. Stwierdzono tu 31 gatunków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej, w tym 20 lęgowych. 11 gatunków wpisanych jest do „Polskiej czerwonej księgi zwierząt”. Torfowiska te należą do dziesięciu najważniejszych w Polsce ostoi wodniczki, błotniaka łąkowego i dubelta. Zasiedlane są bowiem przez 7-8 % krajowej populacji tego gatunku. Ponadto lęgi odbywa tu przynajmniej 1% krajowej populacji błotniaka łąkowego i stawowego, dubelta, podróżniczka, sowy błotnej, krwawodzioba, kszyska, kulika wielkiego i rycyka. Odnotowano tu również wiele rzadkich gatunków roślin, w tym 19 objętych w Polsce ochroną prawną.

Mając na uwadze powyższe, w sporządzonym raporcie należy odnieść się do potencjalnego wpływu planowanej inwestycji na cele i przedmioty ochrony ww. obszaru Natura 2000 na etapie realizacji, funkcjonowania i likwidacji, w tym na: stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 oraz integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Analizując wpływ planowanej inwestycji na funkcjonowanie obszarów Natura 2000 w przygotowanym raporcie należy uwzględnić oddziaływania skumulowane związane z usytuowaniem podobnych obiektów w obrębie korytarzy ekologicznych istotnych dla populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej, w tym także dla zachowania spójności obszarów Natura 2000, położonych w promieniu 20 km od planowanego przedsięwzięcia.

Teren planowanej inwestycji stanowi obszar poprzecinany rowami melioracyjnymi, z występującymi śródpolnymi oczkami wodnymi oraz przepływającym przez centralną część obszaru inwestycji ciekim wodnym o nazwie Dopływ spod Pogranicza. Teren planowanej inwestycji położony jest w zasięgu korytarza ekologicznego pod nazwą GKW-4A Dolina Środkowego Bugu. Realizacja planowanej farmy wiąże się z istotnym przekształceniem terenu na obszarze ponad 190 ha. Funkcjonowanie przedsięwzięcia będzie związane z trwałym zajęciem terenu poprzez panele fotowoltaiczne i infrastrukturę towarzyszącą oraz przekształceniem powierzchni ziemi (tereny rolne i użytki zielone na tereny przemysłowe). Zniszczeniu ulegnie aktualnie występująca szata roślinna. Nastąpi ograniczenie i modyfikacja funkcji ekologicznych terenów przedsięwzięcia oraz otoczenia poprzez płoszenie i niepokojenie fauny. Oprócz samej farmy fotowoltaicznej powstanie ogrodzenie uniemożliwiające migrację średnich i dużych zwierząt. Farma jako element przemysłowy, nowy i „obcy” w istniejącym środowisku spowoduje jego znaczną modyfikację, w tym wpłynie negatywnie na krajobraz. Na etapie budowy przedsięwzięcia w wyniku ruchu pojazdów samochodowych i ciężkiego sprzętu, obecności pracowników nastąpi niezorganizowana emisja zanieczyszczeń i pyłów do powietrza, ścieków, hałasu. Wytwarzane będą odpady. Zmianie ulegną w sposób znaczący stosunki wodne na terenie planowanej inwestycji, co wiąże się ze zmianą warunków bytowania, żerowania i rozrodu fauny, w tym ptaków.

Z uwagi na lokalizację planowanej inwestycji w sąsiedztwie ChOChK oraz bliskiej odległości względem obszarów Natura 2000 teren planowanej inwestycji może stanowić również ważne miejsce bytowania i żerowania dla lokalnej awifauny. Istnieje duże prawdopodobieństwo, iż realizacja przedmiotowej inwestycji może wiązać się z utratą tychże miejsc żerowiskowych. Potencjalne ograniczanie dostępu do żerowisk może zmuszać ptaki do wzmożonej konkurencji o pokarm, korzystania z bardziej odległych żerowisk, co w konsekwencji zwiększa wysiłek energetyczny i może się przekładać na sukces lęgowy, prowadząc nawet do opuszczenia ich arealów życiowych. Ponadto, jak stwierdzono wielkopowierzchniowe farmy fotowoltaiczne stanowią istotne zagrożenie dla populacji orlika krzykliwego (Lubelskie Towarzystwo Ornitologiczne, 2017 r., „Strategia Ochrony Ptaków Strefowych na Lubelszczyźnie”).

Ponadto, teren planowanej inwestycji, z uwagi na występowanie różnego typu siedlisk tj. grunty orne, użytki zielone, zadrzewienia, rowy melioracyjne, ciek z wodą płynącą może stanowić potencjalne miejsce lęgowe wielu gatunków ptaków- czajki, świergotka łąkowego, pliszki żółtej czy pokląskwy, w tym również wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej tj. derkacza, gąsiorka, jarzębatki. Obszar przedsięwzięcia może stanowić żerowisko dla lokalnej populacji bociana białego.

Należy zaznaczyć, że skala oddziaływania farm fotowoltaicznych na przyrodę dotychczas nie została dokładnie poznana. Z tego powodu konieczne jest poznanie aktualnych zasobów

przyrodniczych terenu objętego planowaną inwestycją. Rozpoznanie walorów przyrodniczych terenu planowanego przedsięwzięcia oraz terenu jego oddziaływania powinno zawierać lokalizację siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk i stanowisk gatunków chronionych roślin, grzybów i zwierząt. Rozpoznanie składu gatunkowego zwierząt należy prowadzić w okresie pełnego roku. Szczególny nacisk należy położyć na rozpoznanie awifauny.

Otrzymane wyniki powinny stanowić punkt wyjścia do określenia wpływu funkcjonowania farmy fotowoltaicznej na zasoby przyrodnicze, co powinien wykazać monitoring prowadzony na etapie funkcjonowania przedsięwzięcia.

W przygotowanym raporcie należy również przedstawić opis oddziaływań negatywnych oraz możliwych rozwiązań chroniących środowisko przyrodnicze w odniesieniu do ww. gatunków roślin, grzybów i zwierząt. Uzyskane wnioski powinny być uzasadnione, a stwierdzenie ewentualnego braku negatywnych oddziaływań udowodnione. Raport ponadto powinien uwzględniać dane z literatury naukowej, dane nadleśnictw z inwentaryzacji przyrodniczej oraz dane organizacji pozarządowych.

W sporządzonym raporcie należy opisać i przeanalizować warunki wodno-gruntowe na terenie przedmiotowej inwestycji oraz przedstawić sposób posadowienia i montażu paneli fotowoltaicznych wraz z niezbędną infrastrukturą uwzględniając fakt, iż obszar objęty zakresem planowanego przedsięwzięcia stanowi w znacznej części tereny z licznie występującymi rowami melioracyjnymi, śródpolnymi oczkami wodnymi, ciekami wodnymi oraz licznymi zadrzewieniami i zakrzaczeniami. Należy również określić możliwe do zastosowania działania mające na celu ochronę środowiska wodno-gruntowego.

W sporządzonym raporcie należy dokonać identyfikacji Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych oraz analizy wpływu planowanej inwestycji na spełnienie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, w wyniku realizacji planowanego przedsięwzięcia, określonych w Ramowej Dyrektywie Wodnej, dziale III ustawy Prawo wodne i w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy Wisły. Przedstawić również propozycję działań minimalizujących oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia na stan jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

W sporządzonym raporcie należy również przedstawić opis technologiczny planowanego przedsięwzięcia uwzględniający poszczególne jego elementy wraz z przedstawieniem ich w formie graficznej. W opisie uwzględnić wszystkie elementy nie uwzględnione w kip, w tym m.in magazyny energii, dołączenie sieci energetycznej, obecność lub brak oświetlenia, układy pomiarowo- zabezpieczające, instalacje odgromowe, przeciwprzepięciowe, systemy płoszenia zwierząt, przeciwporażeniowe, rozdzielnice i sposoby ochrony instalacji przed skutkami gwałtownych zjawisk atmosferycznych. Ponadto, jak inwestor zaznaczył w przedłożonej kip, planowana inwestycja może zostać również podzielona na etapy, co wiąże się np. z budową odrębnych ogrodzeń, zatem zagadnienie to należy również przeanalizować w odniesieniu do możliwego etapowania planowanej inwestycji.

Realizacja, eksploatacja i likwidacja planowanej inwestycji będzie wiązała się z wytwarzaniem odpadów. Gospodarka odpadami na terenie planowanego przedsięwzięcia powinna być omówiona zgodnie z zakresem określonym w przedmiotowym postanowieniu, z uwzględnieniem proponowanych do zastosowania rozwiązań chroniących środowisko związanych z wytwarzaniem odpadów. Z uwagi na skalę planowanej inwestycji szczegółowej analizie należy poddać możliwe do zastosowania technologie utylizacji zużytych paneli fotowoltaicznych.

W opracowanym raporcie niezbędne jest przedstawienie i analiza wariantów omawianego przedsięwzięcia (lokalizacyjne/techniczne/technologiczne), w tym wariantu proponowanego przez wnioskodawcę, racjonalnego wariantu alternatywnego oraz wariantu

najkorzystniejszego dla środowiska wraz z uzasadnieniem wyboru. Należy przedstawić uzasadnienie proponowanego wariantu, ze wskazaniem jego oddziaływania na środowisko, w szczególności na rośliny, zwierzęta, grzyby i siedliska przyrodnicze oraz oddziaływanie na ludzi. Jako wariant alternatywny należy przeanalizować budowę farmy fotowoltaicznej bez ogrodzenia. Analiza wariantowa powinna także obejmować sposób sytuowania paneli fotowoltaicznych zaś możliwe rozwiązania mogą obejmować np.: zastosowanie odpowiednio szerokich pasów zieleni pomiędzy panelami, rezygnację z sytuowania paneli w równoległych rzędach.

Planowana farma fotowoltaiczna służyć będzie do produkcji energii elektrycznej, która będzie przekazywana (sprzedawana) do krajowej sieci elektroenergetycznej. Instalacja będzie stanowiła zabudowę produkcyjną, będzie więc zabudową przemysłową, realizowaną na gruncie o funkcji rolniczej. W przygotowanym raporcie należy więc dokonać analizy skutków czasowego i trwałego wyłączenia gruntów z produkcji rolnej wraz z podaniem propozycji działań ograniczających negatywne oddziaływanie w tym zakresie. Należy zaznaczyć, iż najbliższe otoczenie działek inwestycyjnych stanowią głównie tereny łąk i gruntów rolnych, a także tereny cenne pod względem przyrodniczym.

Z uwagi na znaczną skalę planowanej inwestycji oraz brak informacji w przedłożonej klp dotyczącej przywołanego zagadnienia w opracowanym raporcie należy wskazać metody usuwania z terenu planowanej farmy zbędnej roślinności oraz sposobu zagospodarowania potencjalnie pozyskanej biomasy.

W sporządzonym raporcie należy przeprowadzić analizę zagadnienia pod kątem możliwości kumulowania się oddziaływań przedmiotowego przedsięwzięcia z oddziaływaniami przedsięwzięć znajdujących się w zasięgu jego oddziaływania oraz analizę możliwych konfliktów społecznych związanych z realizacją przedmiotowej inwestycji. Przedmiotowa inwestycja została zaplanowana na terenach, gdzie nie występują większe obszary zabudowy mieszkaniowej. Jednakże w bliskim otoczeniu przedsięwzięcia zlokalizowana jest rozproszona zabudowa zagrodowa. Ponadto, na terenie gminy Dorohusk, w bliskiej odległości względem siebie inwestor planuje dodatkowo realizację dwóch farm o łącznej powierzchni ponad 200 ha. Bliskość trzech dużych farm fotowoltaicznych o łącznej mocy ponad 350 MW na łącznej powierzchni ponad 400 ha w otoczeniu istniejącej zabudowy zagrodowej, w tym mieszkaniowej oraz w bliskiej odległości terenów cennych przyrodniczo może wiązać się z możliwością wystąpienia oddziaływań skumulowanych oraz stanowić przyczynę lokalnych konfliktów społecznych.

O konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i opracowania raportu przesądza skala planowanej inwestycji, w tym prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań o charakterze skumulowanym, a także usytuowanie inwestycji w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej i obszarów chronionych. Sporządzony raport powinien wykazać i udowodnić, iż realizacja planowanej inwestycji we wskazanej lokalizacji nie wpłynie w sposób znacząco negatywny na zachowanie właściwego stanu krajobrazu, siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin, zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w usytuowanym w sąsiedztwie Chełmskim Obszarze Chronionego Krajobrazu oraz czy nie pogorszy jego integralności lub jego powiązań z innymi obszarami.

Opracowany raport powinien także wykazać, iż realizacja planowanej inwestycji we wskazanej lokalizacji nie wpłynie w sposób znacząco negatywny na zachowanie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin, zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony na wskazanych obszarach Natura 2000 oraz czy nie pogorszy integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązań z innymi obszarami.

Mając powyższe na uwadze, po uwzględnieniu łącznie uwarunkowań, o których mowa w art. 63 ust. 1 i art. 68 ww. ustawy ooś oraz uwarunkowań wynikających z lokalizacji przedsięwzięcia postanowiono jak w sentencji.

Informuję ponadto, że w myśl art. 74 ust. 4 ww. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach doręcza ją niezwłocznie organom, których opinia lub uzgodnienie były wymagane przed jej wydaniem.

POUCZENIE

Na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie.

**Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Lublinie
Janusz Holuk
Naczelnik Wydziału Spraw Terenowych II
/Podpis elektroniczny/**

Otrzymuje:

1. Wójt Gminy Dorohusk (z prośbą o poinformowanie stron postępowania).

Do wiadomości:

1. Inwestor: Pan Piotr Czajkowski Enpower Dorohusk Sp. z o. o., ul. Józefa Madalińskiego 23A lok. 26, 02-513 Warszawa.